سازمان توسعه تجارت ایران
Trade Promotion Organization of Iran

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

سازمان توسعه تجارت ایران
رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان

اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی

شماره: ۸۴۲۳۴۹۱
تاریخ: ۱۴۰۵/۴/۲۷
پیوست: گزارش ۱۴۰۵_۲۵

جناب آقای بابائی سرپرست محترم دفتر آسیای میانه قفقاز و روسیه

موضوع: درخواست پیگیری اطلاع‌رسانی و معرفی همایش بین‌المللی صنعت غذایی تاجیکستان ۲۰۲۶ به فعالان اقتصادی

با سلام

احتراماً، پیرو نامه شماره 8359094 مورخ 1405/3/29 در خصوص معرفی و اطلاع‌رسانی همایش بین‌المللی صنعت غذایی تاجیکستان ۲۰۲۶، به استحضار می‌رساند در جلسه برگزارشده با مدیران محترم وزارت صناعت و تکنولوژی های نوین کشور تاجیکستان، با وجود ظرفیت‌ها و فرصت‌های قابل توجه این رویداد برای حضور شرکت‌های توانمند کشورمان، میزان مشارکت و استقبال فعالان اقتصادی ایرانی نسبت به برخی کشورهای دیگر کمتر بوده است. لذا با توجه به اهمیت این رویداد و فرصت‌های ایجادشده برای توسعه همکاری‌های اقتصادی و صنعتی میان دو کشور، همچنین ضرورت حضور مؤثرتر شرکت‌های ایرانی در بازارهای منطقه‌ای، موضوع اطلاع‌رسانی هدفمند و جلب مشارکت فعالان اقتصادی کشور همچنان مورد تأکید می‌باشد.

لازم بذکر است به منظور بهره‌برداری هرچه بیشتر فعالان اقتصادی از فرصت‌های ایجادشده در این رویداد، گزارش کارشناسی تهیه‌شده با عنوان: **بررسی وضعیت صنعت غذا و صنایع وابسته در جمهوری تاجیکستان؛ تحلیل فرصت‌های سرمایه‌گذاری و زمینه‌های همکاری ایران و تاجیکستان** که با هدف معرفی ظرفیت‌های صنعتی، تجاری و سرمایه‌گذاری این حوزه تهیه شده است، به پیوست ارسال می‌گردد.

لذا خواهشمند است در صورت صلاحدید دستور فرمایید نسبت به اطلاع‌رسانی و معرفی این رویداد از طریق معاونت‌ها و دفاتر تخصصی ذی‌ربط، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، خانه صنعت، معدن و تجارت، سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها، اتحادیه‌ها و تشکل‌های صادرکنندگان و همچنین فعالان حوزه‌های صنایع غذایی، صنایع تبدیلی، بسته‌بندی، ماشین‌آلات و تجهیزات مرتبط اقدام لازم معمول گردد.

با توجه به نزدیک بودن زمان برگزاری همایش، (تاریخ ۲۹ و ۳۰ مرداد ۱۴۰۵ (۲۰ و ۲۱ اوت ۲۰۲۶))، دستور تسریع در اطلاع‌رسانی می‌تواند نقش مؤثری در افزایش حضور و مشارکت شرکت‌ها و فعالان اقتصادی کشور داشته باشد. لازم به ذکر است علاقه‌مندان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت‌نام در این رویداد به وب‌سایت رسمی همایش به نشانی www.foodindustry.tj مراجعه نمایند.

ضمنا این رایزنی در تعامل با آن دفتر محترم آمادگی برگزاری جلسات مجازی با تشکل های مرتبط به منظور تبین وضعیت موجود و سیاستهای کشور تاجیکستان را دارد.

محمد علی امیرفخریان
رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران درتاجیکستان

"وزارت صنعت، معدن و تجارت"
سازمان توسعه تجارت ایران
شماره ثبت: ۸۲۲۵۴۱۰
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۴/۲۸

Scanned with CamScanner

سازمان توسعه تجارت ایران

رایزن بازرگانی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی

شماره: ۸۶۲۳۶۹۱
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۴/۲۷
پیوست: گزارش ۱۴۰۵_۲۵

رونوشت:

- جناب آقای دکتر دهقان دهنوی رئیس کل محترم سازمان منضم به پیوست جهت استحضار
- جناب آقای صالحی مشاور محترم و قائم مقام سازمان منضم به پیوست جهت استحضار
- جناب آقای قناد زاده معاون محترم خدمات تجاری منضم به پیوست جهت استحضار
- جناب آقای سلیمی مدیر کل محترم دفتر محصولات دانش بنیان و خدمات فنی و مهندسی منضم به پیوست جهت استحضار و دستور اقدام لازم

- جناب آقای صفری سرپرست محترم دفتر برنامه ریزی و پایش منضم به پیوست جهت استحضار و بهره برداری لازم
- مدیر محترم پروژه احیاء و راه اندازی دفاتر کالائی منضم به پیوست جهت استحضار و دستور اقدام لازم
- جناب آقای معصومی سرپرست محترم دفتر ترویج تجارت منضم به پیوست جهت استحضار و دستور اقدام لازم

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab061338

Scanned with CamScanner

بسمه تعالی

گزارش کارشناسی

بررسی وضعیت صنعت غذا و صنایع وابسته

در جمهوری تاجیکستان

تحلیل صنعتی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری و زمینه‌های همکاری

ایران و تاجیکستان

محمد علی امیرفخریان

رایزن بازرگانی ج.ا.ایران در تاجیکستان

تاریخ: تیر ماه ۱۴۰۵

شماره گزارش: ۱۴۰۵-۲۵

خلاصه مدیریتی

این گزارش با هدف معرفی ظرفیت‌های صنعتی، تجاری و سرمایه‌گذاری بخش غذا و صنایع وابسته در جمهوری تاجیکستان و بررسی زمینه‌های توسعه همکاری میان فعالان اقتصادی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان تهیه شده است.

جمهوری تاجیکستان با برخورداری از ظرفیت‌های قابل توجه کشاورزی، تنوع محصولات باغی، نیروی کار جوان، اشتراکات تاریخی و فرهنگی با ایران و موقعیت جغرافیایی در آسیای مرکزی، از ظرفیت مناسبی برای توسعه صنایع غذایی و تبدیل شدن به یک پایگاه تولیدی صادرات‌محور در منطقه برخوردار است.

بررسی وضعیت موجود نشان می‌دهد مهم‌ترین چالش این بخش، نه کمبود مواد اولیه، بلکه محدودیت در تکمیل زنجیره ارزش شامل فرآوری صنعتی، بسته‌بندی، ماشین‌آلات، زنجیره سرد، استانداردسازی و توسعه بازارهای صادراتی است.

مهم‌ترین فرصت‌های صنعتی در تاجیکستان عبارت‌اند از:

توسعه صنایع فرآوری محصولات کشاورزی شامل میوه، سبزیجات، لبنیات، محصولات پروتئینی و روغن‌های خوراکی؛

ایجاد ظرفیت‌های تولیدی برای جایگزینی بخشی از واردات مواد غذایی؛

توسعه صنایع بسته‌بندی، ماشین‌آلات صنایع غذایی و زیرساخت‌های لجستیکی؛

تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر برای بازار داخلی و بازارهای آسیای مرکزی و روسیه.

با توجه به توانمندی‌های جمهوری اسلامی ایران در حوزه فناوری، ماشین‌آلات، خدمات فنی و مهندسی و تجربه توسعه صنایع غذایی، و همچنین ظرفیت‌های تاجیکستان در زمینه مواد اولیه، نیروی کار و موقعیت منطقه‌ای، امکان شکل‌گیری همکاری‌های مشترک در قالب تولید صادرات‌محور و توسعه زنجیره ارزش منطقه‌ای وجود دارد.

همایش بین‌المللی صنعت غذایی تاجیکستان ۲۰۲۶ که در تاریخ ۲۹ و ۳۰ مرداد ۱۴۰۵ (۲۰ و ۲۱ اوت ۲۰۲۶) در شهر دوشنبه برگزار می‌شود، فرصت مناسبی برای معرفی توانمندی‌های شرکت‌های ایرانی، شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک، توسعه همکاری‌های صنعتی و گسترش حضور محصولات و خدمات ایرانی در بازار تاجیکستان و سایر کشورهای منطقه خواهد بود.

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab061338

این گزارش با هدف فراهم نمودن شناخت اولیه از ظرفیت‌ها و فرصت‌های موجود، جهت بهره‌برداری فعالان اقتصادی، سرمایه‌گذاران و تشکل‌های مرتبط تهیه شده است.

۱. مقدمه و ضرورت مطالعه

بخش غذا و صنایع وابسته یکی از مهم‌ترین حوزه‌های توسعه صنعتی در کشورهای دارای ظرفیت کشاورزی محسوب می‌شود. تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که توسعه اقتصادی در بخش کشاورزی صرفاً از طریق افزایش تولید اولیه حاصل نمی‌شود، بلکه ایجاد زنجیره کامل ارزش از تولید مواد اولیه تا فرآوری، بسته‌بندی، برندینگ، لجستیک و صادرات عامل اصلی افزایش ارزش افزوده و اشتغال پایدار است.

جمهوری تاجیکستان با برخورداری از ظرفیت‌های قابل توجه کشاورزی، تنوع اقلیمی، نیروی کار جوان و موقعیت ژئواکونومیک در آسیای مرکزی، دارای ظرفیت مناسبی برای توسعه صنایع غذایی است. با این حال، ساختار فعلی این بخش نشان می‌دهد که فاصله قابل توجهی میان ظرفیت تولید مواد اولیه و توان صنعتی فرآوری وجود دارد.

از سوی دیگر، وابستگی نسبی تاجیکستان به واردات برخی گروه‌های غذایی، بیانگر وجود فرصت‌های قابل توجه برای افزایش سهم بازار صادرات کالا و خدمات و یا جایگزینی واردات، توسعه تولید داخلی و ایجاد واحدهای صنعتی صادرات‌محور است.

در این چارچوب، همکاری میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان می‌تواند از سطح تجارت سنتی فراتر رفته و به سمت سرمایه‌گذاری مشترک، انتقال فناوری، تولید صادرات‌محور و ایجاد زنجیره ارزش منطقه‌ای حرکت کند.

۲. جایگاه صنعت غذا در اقتصاد تاجیکستان

اقتصاد تاجیکستان دارای ویژگی‌های زیر است:

- نقش مهم بخش کشاورزی در اشتغال و معیشت؛
- تنوع محصولات باغی و کشاورزی؛
- ظرفیت بالای تولید محصولات با قابلیت فرآوری؛
- نیاز به توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی.

مهم‌ترین محصولات دارای ظرفیت صنعتی عبارت‌اند از:

f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd9aa0c1338 پیشنهاد موضوع نامینی زاده مهدی 09:31 1 مرداد

گروه محصول	ظرفیت توسعه صنعتی	محصولات شاخص
میوه‌ها	خشکبار، کنسانتره، آبمیوه، کمپوت	زردآلو، انگور، سیب، انار، گیلاس، آلو
غلات	آرد، پاستا، محصولات نانوایی	گندم و سایر غلات (بخشی وابسته به واردات)
محصولات دامی	لبنیات، فرآورده‌های پروتئینی	شیر، گوشت
دانه‌های روغنی	روغن خوراکی، کنجاله	پنبه و سایر دانه‌ها
سبزیجات	کنسرو، منجمد، خشک‌شده	انواع محصولات فصلی

۳. تحلیل زنجیره ارزش صنعت غذا در تاجیکستان

زنجیره صنعت غذا را می‌توان به پنج حلقه اصلی تقسیم کرد:

حلقه زنجیره	نیاز توسعه‌ای	وضعیت فعلی تاجیکستان
تولید مواد اولیه	افزایش بهره‌وری و استانداردسازی	نسبتاً مناسب
فرآوری صنعتی	احداث کارخانه‌های مدرن	محدود
بسته‌بندی	توسعه تولید داخلی	وابستگی بالا به واردات
لجستیک و سردخانه	توسعه زنجیره سرد	ناکافی
صادرات و برندینگ	استانداردسازی و بازاریابی	محدود

بر اساس این تحلیل، چالش اصلی تاجیکستان کمبود مواد اولیه نیست، بلکه **ضعف حلقه‌های میانی زنجیره ارزش** است.

۴. وضعیت کنونی صنایع غذایی تاجیکستان

۴-۱. صنایع فرآوری میوه و سبزیجات

این بخش دارای بیشترین مزیت نسبی است، زیرا تاجیکستان از تولیدکنندگان مهم برخی محصولات باغی در منطقه محسوب می‌شود.

معصومه نابینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab061338

ظرفیت‌های توسعه:

- تولید آبمیوه طبیعی؛
- تولید کنسانتره؛
- خشکبار صنعتی؛
- محصولات منجمد؛
- کنسرو.

چالش‌های اصلی:

- فناوری قدیمی؛
- نبود بسته‌بندی صادراتی؛
- ضایعات پس از برداشت؛
- کمبود سردخانه.

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab061338

۴-۲. صنایع لبنی

بازار لبنیات تاجیکستان ظرفیت رشد بالایی دارد.

زمینه‌های سرمایه‌گذاری:

محصول	وضعیت فرصت
شیر پاستوریزه	نیازمند توسعه خطوط مدرن
ماست و محصولات تخمیری	بازار مصرف مناسب
پنیر	امکان جایگزینی واردات
شیر خشک	فرصت صنعتی بلندمدت

۴-۳. صنایع پروتئینی

این بخش شامل:

- گوشت قرمز؛
- گوشت مرغ؛
- فرآورده‌های گوشتی؛
- بسته‌بندی محصولات پروتئینی.

نیازهای اصلی:

- کشتارگاه صنعتی؛
- تجهیزات فرآوری؛
- زنجیره سرد؛
- استانداردهای بهداشتی.

۵. تحلیل واردات مواد غذایی

بررسی واردات مواد غذایی تاجیکستان نشان می‌دهد که بخشی زادی از نیاز بازار داخلی از طریق واردات از کشورهای آسیای میانه و ترکیه تأمین می‌شود. این موضوع، از منظر تجاری فرصتی را برای حضور اقلام تولیدی ایران و از منظر توسعه صنعتی، یک فرصت برای ایجاد ظرفیت‌های تولید داخلی محسوب می‌شود.

جدول زیر مهم‌ترین حوزه‌های فرصت را نشان می‌دهد:

گروه وارداتی	فرصت صنعتی	علت وابستگی	کشورهای تأمین‌کننده اصلی
روغن خوراکی	احداث واحدهای روغن‌کشی و تصفیه	ظرفیت محدود فرآوری	روسیه، قزاقستان، ازبکستان، ترکیه
محصولات آردی	پاستا، بیسکویت، محصولات نانوایی	محدودیت صنایع تکمیلی	قزاقستان، روسیه، ازبکستان، ترکیه
محصولات لبنی	احداث کارخانه‌های لبنی مدرن و توسعه زنجیره شیر	ضعف فرآوری و محدودیت ظرفیت تولید صنعتی	روسیه، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان
گوشت فرآوری‌شده	تولید فرآورده‌های گوشتی	کمبود صنایع پروتئینی	روسیه، قزاقستان، بلاروس، ترکیه
محصولات بسته‌بندی‌شده غذایی	توسعه صنایع غذایی آماده مصرف و تولید مشترک	ضعف تولید داخلی و تنوع محدود محصولات	روسیه، ترکیه، چین، ایران، امارات متحده عربی
نوشیدنی‌ها	احداث واحدهای آبمیوه، کنسانتره و نوشیدنی‌های سلامت‌محور	ظرفیت پایین تولید صنعتی و فرآوری محصولات کشاورزی	ازبکستان، روسیه، قزاقستان، ترکیه

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-948c-fd98ab061338

۶. صنایع پشتیبان صنعت غذا در تاجیکستان

توسعه صنعت غذا بدون توسعه صنایع پشتیبان امکان‌پذیر نیست. تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد که رقابت‌پذیری صنایع غذایی به همان اندازه که به مواد اولیه وابسته است، به تجهیزات، بسته‌بندی، لجستیک و فناوری نیز وابسته است.

مهم‌ترین صنایع پشتیبان عبارت‌اند از:

1) صنایع بسته‌بندی؛
2) ماشین‌سازی صنایع غذایی؛
3) زنجیره سرد و لجستیک؛
4) آزمایشگاه‌ها و زیرساخت کیفیت.

۶-۱. صنعت بسته‌بندی

وضعیت موجود

یکی از محدودیت‌های اصلی توسعه صادرات محصولات غذایی تاجیکستان، ضعف صنعت بسته‌بندی است.

بخش قابل توجهی از محصولات کشاورزی و غذایی با:

- بسته‌بندی ساده؛
- ارزش افزوده پایین؛
- قابلیت محدود صادراتی؛

عرضه می‌شوند.

در حالی که بازارهای منطقه‌ای، به‌ویژه روسیه و کشورهای آسیای مرکزی، نیازمند محصولات با استانداردهای بالاتر بسته‌بندی هستند. لازم بذکر است با توجه به اینکه اکثر مردم تاجیکستان در مناطق روستائی و شهرهای کوچک زندگی میکنند ماشین آلات کارگاهی بسته بندی نیز از ظرفیت بالائی برای صادرات برخوردار می باشد.

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-4339-a48c-fd98ab0b1328

نیازهای صنعتی بخش بسته‌بندی

حوزه	وضعیت فعلی	فرصت سرمایه‌گذاری
بطری PET	وابستگی وارداتی	احداث واحد تولید پریفرم و بطری
فیلم‌های بسته‌بندی	محدودیت تولید داخلی	تولید فیلم‌های غذایی چندلایه
کارتن و مقوا	ظرفیت محدود	توسعه صنایع سلولزی
چاپ بسته‌بندی	نیازمند فناوری جدید	چاپ فلکسو و روتوگراور
ظروف فلزی	وابستگی بالا	تامین و یا تولید قوطی کنسرو

اهمیت راهبردی بسته‌بندی

بسته‌بندی صرفاً یک فعالیت جانبی نیست، بلکه یکی از عوامل اصلی:

- افزایش عمر محصول؛
- کاهش ضایعات؛
- امکان صادرات؛
- ایجاد برند؛
- افزایش قیمت فروش؛

محسوب می‌شود.

بنابراین توسعه صنایع بسته‌بندی یکی از اولویت‌های صنعتی تاجیکستان می باشد.

۲-۶ .ماشین‌سازی صنایع غذایی

وضعیت موجود

تاجیکستان در حوزه ساخت تجهیزات صنایع غذایی دارای ظرفیت محدود است و بخش عمده ماشین‌آلات مورد نیاز از کشورهای خارجی تأمین می‌شود.

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab0c1338

کشورهای تأمین‌کننده اصلی:

- چین؛
- ترکیه؛
- روسیه؛
- کشورهای اروپایی.

گروه‌های اصلی ماشین‌آلات مورد نیاز

حوزه	ماشین‌آلات مورد نیاز
فرآوری میوه	خطوط شست‌وشو، سورتینگ، خشک‌کن، کنسانتره
نوشیدنی	پرکن، پاستوریزه، بسته‌بندی
لبنیات	خطوط شیر، ماست، پنیر
گوشت	کشتار، فرآوری و بسته‌بندی
روغن	روغن‌کشی و تصفیه
بسته‌بندی	پرکن، لیبل‌زن، شیرینگ

معصومه شائی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab061338

فرصت همکاری ایران

ایران در این حوزه دارای مزیت نسبی است، زیرا:

- تجربه طراحی و ساخت ماشین‌آلات صنایع غذایی دارد؛
- شرکت‌های سازنده داخلی فعال هستند؛
- هزینه تجهیزات نسبت به نمونه‌های اروپایی رقابتی‌تر است؛
- امکان ارائه خدمات پس از فروش منطقه‌ای وجود دارد.

۷. زنجیره سرد و لجستیک غذایی

یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های صنعت غذا در تاجیکستان، ضعف زیرساخت‌های نگهداری و حمل محصولات فسادپذیر است.

مشکلات اصلی:

- کمبود سردخانه مدرن؛
- ضایعات بالای محصولات کشاورزی؛
- محدودیت حمل یخچالی و ضعف مراکز توزیع.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری

حوزه	اقدام پیشنهادی
سردخانه	احداث مراکز منطقه‌ای نگهداری
حمل‌ونقل	توسعه ناوگان کامیون یخچال‌دار
لجستیک	ایجاد مراکز توزیع مواد غذایی
فناوری	سیستم‌های کنترل دما و ردیابی

۸. مزیت ژئواکونومیک تاجیکستان و بازارهای صادراتی

۸-۱. تاجیکستان به عنوان پایگاه صادرات منطقه‌ای

یکی از مهم‌ترین مزیت‌های تاجیکستان، موقعیت آن در آسیای مرکزی است. این کشور می‌تواند به عنوان یک پایگاه تولیدی برای دسترسی به بازارهای زیر مورد استفاده قرار گیرد:

بازار هدف	ویژگی
ازبکستان	بازار بزرگ منطقه‌ای
قرقیزستان	بازار نزدیک و مکمل
قزاقستان	اقتصاد بزرگ آسیای مرکزی
روسیه	بازار مصرف گسترده
افغانستان	بازار نزدیک و نیازمند مواد غذایی

یکشنبه 11 مرداد 1404 09:31 محبوبه نبی زاده قمی f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab061338

۸-۲. تغییر رویکرد از بازار داخلی به بازار منطقه‌ای

این رویکرد مزایای زیر را خواهد داشت:

- افزایش مقیاس تولید؛
- کاهش هزینه واحد محصول؛
- افزایش جذابیت سرمایه‌گذاری؛
- امکان توسعه برند منطقه‌ای؛

۹. الگوی پیشنهادی همکاری صنعتی ایران و تاجیکستان

مدل پیشنهادی: تولید مشترک صادرات‌محور

این مدل بر تقسیم مزیت‌های دو کشور استوار است.

تاجیکستان	ایران
مواد اولیه	فناوری
نیروی کار	ماشین‌آلات
زمین و ظرفیت تولید	دانش فنی
دسترسی منطقه‌ای	مدیریت صنعتی
بازار آسیای مرکزی	تجربه صادرات

حوزه‌های اولویت‌دار همکاری

حوزه همکاری	اولویت
فرآوری میوه و سبزیجات	۱
صنایع بسته‌بندی	۲
صنایع لبنی	۳
صنایع روغن خوراکی	۴

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-4338-a48c-fd98ab061338

حوزه همکاری	اولویت
ماشین‌آلات غذایی	۵
سردخانه و لجستیک	۶
محصولات غذایی صادراتی	۷

۱۰. تحلیل SWOT صنعت غذا در تاجیکستان

نقاط قوت	نقاط ضعف
منابع کشاورزی متنوع	ضعف صنایع فرآوری
نیروی کار مناسب	فناوری قدیمی
موقعیت منطقه‌ای	وابستگی به واردات تجهیزات
امکان صادرات منطقه‌ای	ضعف بسته‌بندی
فرصت‌ها	**تهدیدها**
بازار روسیه و CIS	رقابت چین و ترکیه
همکاری صنعتی با ایران	نوسانات اقتصادی
جایگزینی واردات	محدودیت لجستیکی
توسعه صادرات	استانداردهای سختگیرانه

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-435e-a48c-fd98ab061338

۱۱. جمع‌بندی نهایی

بررسی صنعت غذا در تاجیکستان نشان می‌دهد که این کشور دارای مزیت مهم در **تولید مواد اولیه کشاورزی** است، اما برای تبدیل این مزیت به قدرت صنعتی، نیازمند توسعه حلقه‌های تکمیلی زنجیره ارزش است.

مهم‌ترین فرصت‌های صنعتی عبارت‌اند از:

1. فرآوری محصولات کشاورزی؛
2. توسعه بسته‌بندی؛

3. ساخت و انتقال ماشین‌آلات غذایی؛
4. توسعه زنجیره سرد؛
5. جایگزینی واردات؛
6. تولید صادرات‌محور برای بازارهای آسیای مرکزی و روسیه.

از منظر همکاری ایران و تاجیکستان، مناسب‌ترین مسیر، حرکت به سمت **ایجاد زنجیره ارزش مشترک منطقه‌ای** است.

ایران می‌تواند با ارائه فناوری، تجهیزات، سرمایه و تجربه صنعتی، و تاجیکستان با ارائه مواد اولیه، نیروی انسانی و موقعیت منطقه‌ای، یک مدل همکاری برد-برد ایجاد کنند که علاوه بر توسعه صنعتی دو کشور، زمینه حضور مؤثرتر در بازارهای آسیای مرکزی و روسیه را فراهم سازد.

معصومه نائینی زاده قمی
یکشنبه 11 مرداد 09:31
f0eafcd4-e867-433e-a48c-fd98ab06132

محمد علی امیرفخریان

رایزن بازرگانی ج.ا.ایران در تاجیکستان

تیر ۱۴۰۵